

บรรณานุกรม

กมล เกาวิจิตร จิตวิทยา หน้า ๑๓๗.

จักรกฤษณ์ นรนิติคุณการ ปัจจัยกำลังอำนาจแห่งชาติ การศึกษาเฉพาะกรณีการ
พัฒนากำลังคน วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ๓ : ๓๕๕ - ๔๐๑
มกราคม ๒๕๐๗.

ฉวี กาหยี่ การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพ และความสามารถในการปรับตัวใน
โรงเรียนของนักเรียนที่มาจากครอบครัวชั้นกลาง และชั้นต่ำ
ปริญญาณิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๑.

ชูศักดิ์ ชัมภลชีต การสร้างแบบสำรวจบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว งานวิจัยประกอบ
การศึกษาวิชา Foundation of Measurement วิทยาลัยวิชาการศึกษา
๒๕๑๓.

ธนู แสงศักดิ์ "การลงทุน และความสูญเสียทางการศึกษา" ประมวลบทความ
กองวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ ๑๓ : ๒๕๑๑
๓๓๘ หน้า.

ขำรง บัวศรี "กำลังคนกับการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม" วิทยารักษ์
๒ : ๑๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๐.

ณอน วิทยากรณ์ "การศึกษา" ศูนย์ศึกษา ฉบับครบรอบสิบปี
๒๑ - ๒๒ มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๐๗

เพราพรรณ ประทีปภา การศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับการอบรม
สั่งสอนของบิดามารคาคาทามัทสนของเด็กวัยรุ่นไทย และเด็กวัยรุ่นจีน
ปริญญาณิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๕

ลิลิต กาญจนภรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับรูปแบบของแรงจูงใจ
ปริญญาพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓

ละม้ายมาศ ศรีศักดิ์ " การศึกษาพัฒนาการจากแรงจูงใจ (ในทาง
 เศรษฐกิจ) " ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนาประเทศ เรียบเรียงโดย
 อมร รักษาสัจย์ และชัชติยา กรรณสูตร คณะรัฐประศาสนศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๐๘ ๘๓๒ หน้า

วีรยุทธ วิเชียรโชติ " สังคมไมตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ " วารสารจิตวิทยา ๒๕๑๓ หน้า ๓๓ - ๓๔

วีรยุทธ วิเชียรโชติ " การปฏิรูปการศึกษาเพื่อการพัฒนาประเทศ " เอกสารประกอบการศึกษา คณะวิชาวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๕

วันเพ็ญ อายุการ การศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออก
ถึงบุคลิกภาพเก็บตัว หรือแสดงตัว กับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน ปริญญาพนธ์มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๑๒

สมคิด ไชยยืนบูรณ์ การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพบางด้านของนักเรียนที่มีความ
สามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ ใน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๐

สมทรง สุวรรณเลิศ และคณะ " การทดสอบ The Maudsley Personality
 Inventory ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย วารสาร
สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๕ มกราคม - กุมภาพันธ์
 ๒๕๑๒

สิริพร คัตตเศรฐี การศึกษาเกณฑ์ปกติของลักษณะบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่นไทยใน
โรงเรียนราษฎร์สหศึกษาในจังหวัดพระนคร ปรินฎานิพนธ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔.

เอกสาร สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓
พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๘.

อนันต์ จันทร์ทวี การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับความคิด
แบบสอบถาม และความฉันททางการเรียน ปรินฎานิพนธ์การศึกษา
มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๑๔

etc

Acherman, W.I. "Teacher Competence and Pupil Change"

Harvard Education Review 1954 24 p. 273 - 289.

Backman Carl W., Secord, Pual F., A Social Psychological

View of Education, Harourt, B Brace, World, Inc.,

New York, 1968 152 pp, p. 33.

Banducci, Raymond "The Effect of Mother's Employment on

the Achievement, Aspiration and Expectation of the

Child," Personnel and Guidance Journal, 46: 3

(November 1967) p. 263 - 267.

Brofenbrenner V. "Socialization and Social Class Trough

Time and Space in Reading" in Social Psychology

by E. Maccoby, T.M. Newcomb and Hartley.

Brembeck, Cole S. Social Foundation of Education, New York:

John Wiley and Sons Inc., 1966 p. 176 - 180.

Brown, William Thomas, "Consideration of interrelation

of five Attitude and Achievement Factor in

Successful Male Under graduate Students at the

University of Montana" Dissertation Abstract,

XXIX : 3411 A., 1969.

Carton Dorris C. "The Relationship between Personality and Academic Achievement (Reading and Arithmetic) of Seven - Year Olds," Thesis Abstract Series No. 10 : 71 - 75, 1959.

Child, Dennis "The Relationships between Introversion Extraversion, Neuroticism and Performance in school examinations" The British Journal of Education Psychology, 34 : 187 - 195 June, 1964.

Cofer C.N., Apply M.H., Motivation Theory and Research (New York : John Wiley & Sons, Inc., 1958 p. 2.

De Yong, John E., Village Life in Modern Thailand, Los Angelis : University of California Press, Inc., 1958)

Desena Pual A., "The Role of Consistency in Identifying Characteristics of Three Levels of Achievement," The Personnel and Guidance Journal 43 : 145 - 149, October, 1964.

Edward, Allen L., Experimental Design in Psychological Research, Holt Rinehart and Winston, New York, 1960 p. 372.

French, E. and Thomas, F., "The relationship of Achievement Motivation to Problem Solving Effectiveness," Journal of Abnormal and Social Psychology, 56 (January 1958), p. 45 - 48.

Field, W.F. "the effects of thematic apperception upon certain experimentally aroused needs," unpublished doctoral dissert., University of Maryland, 1915) p. 722 - 724 In C.N. Cofer, and M.H. Appley, Motivation; theory and Research (New York : John Wiley & Sons, Inc., 1968) p. 723.

Garrett Henry E., Statistics in Psychology and Education 1966 p. 143.

Gebhart, Cary G. & Heyt, Donald P. "Personality Needs of Under and Over achieving Freshman, Journal of applied Psychology, XLII (April, 1958) p. 125 - 128.

Grill, L.S., "Some Nonintellectual Correlations of Academic Achievement among Mexican Secondary School Students, Journal of Educational Psychology 53 : 144 - 149 March, 1962.

- encl
- Groesbeck, Byron L., "Toward description of Personality in term of Configuration of Motive," Journal of Personality, 8 : 12, 1957 p. 514 - 519.
- Guilford, S.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education Mc. Graw - Hill Book Co., New York, 1956, p. 444.
- Hallworth H.J., "Personality Ratings of Adolescents: A Study in a Comprehensive School," The British Journal of Education Psychology 34 : 171 - 177, June 1964.
- Hilgard, E.R., Introduction to Psychology, Harcourt Brace & World Inc., New York, 1967, p. 153.
- Hill, Arthur H., "Autobiographical correlates of achievement motivation in men and women." Journal of Psychological Report, 18 : 3, 1966, p. 811 - 817.
- Kagan S., Mass, H.A., "The Stability and Validity of Achievement Fantasy" Journal of Abnormal and Social Psychology Vol. 58 1959, p. 357 - 364.
- Klinger, Eric, Mc.Nelly, John., and W. Frederick Jr., "Fantasy need achievement and performance, A role analysis." Psychological Review 76 : 6, 1966, p. 574 - 591.

- 676
- Lipset, S.M., and Bendix, R. Social Mobility in Industrial Society, Berkley and Los Angeles: University of California 1959, p. 134 - 135.
- McClelland, David C. et al, "A Scoring Manual for the Achievement Motive" in Fantasy Action and Society by John W.A. Atkinson, Affiliated East West Press, Pvt. Ltd., New Delhi, 1966, p. 179 - 204.
- McClelland, David C., The Achievement Society, The Free Press, New York, 1961 p. 110 - 111, 179 - 280, 512.
- McClelland, David C. et al., The Achievement Motive, New York, Appleton Century Croffs, Inc., 1953, P. 110 - 111.
- McClelland, David C., "Note for a Revised Theory of Motivation," Studies in Motivation, p. 226.
- McClelland, David C., Winter, David G., Motivating Economic Achievement, The Free Press, New York, 1969 p. 324.
- Morris, John, L., "Personality of risk and taking as a determinant of vocational choice : An extension of the theory of achievement motivation," Journal of Personality and Social Psychology, 3 : 3, 1966, p. 328 - 335.

- Ridding, L.W., "An Investigation of Personality Measure Associated with Over and Under Achievement in English and Arithmetic," The British Journal of Educational Psychology 37 : 397 - 398 November, 1966.
- Rosen, Bernard C., "Family Structure and Achievement Motivation," American Sociological Review 36 : 4, (August 1961) p. 574 - 585.
- Rosen, B.C. & R.D. Andrade, "The Psycho - Social : origin of achievement motivation", Sociometry, 1959, 22 : 185 - 217.
- Raboussin, Roland., Goldstein, Joel W., "Achievement motivation in Navaho and White Students," Journal of American Anthropologist, 68 : 3, 1966 p. 740 - 745.
- Rosenfeld, "Relationship of ordinal position to affiliation and achievement motive: direct and generality," Journal of Personality 34 : 4 (1966), p. 467 - 479.
- Ruston, James, "The Relationship Between Personality Characteristics and Scholastic Success in Eleven - Year Old Children," The British Journal of Educational Psychology 36 : 178 - 183 June, 1966.
- Sanford, Fillmore, H. Psychology A Scientific Study of Man (2 nd edition, Wadworth Publishing Company, Inc. Belmont)

- Sears, Robert, R., Maccoby, Eleanor E. & Levin Henry,
Patterns of Children Rearing, 1954, p. 26 - 27,
431 - 432.
- Secord, Pual, F., & Backman, Carl, W., Social Psychology
(Inter national Student Edition, McGraw - Hill Book
Company, 1964) p. 568 - 570.
- Shell, Leon Geme, " Achievement Motivation in Elementary School
Children," Dissertation Abstract, 27, 1967, 2409 A.
- Spigel, Murray R., Theory and Problem of Statistics, Schaum
Publishing Co., New York, 1961 p. 45 p. 77, 225.
- Stagner, Ross, Psychology of Personality (Third Edition;
McGraw - Hill Series in Psychology, 1965)p. 347.
- Strodtbeck, F.L. "Family interaction, values, and
achievement." In D.C. McClelland, A.L. Baldwin, U.
Bronfenbrenner, F.L. Strodtbeck (Eds) Talent and
Society. (New York : D Van Norand Company, Inc., 1958
p. 135 - 194.
- Veroff, Joseph, Shild, and Harry Crockett, "Exploration into
the effects of picture cues on thematic apperception
expression of achievement motivation," Journal of
Personality and Social Psychology, 3 : 2, 1966,
p. 171 - 181.

29

Verooff, J., Sheila Feld, and G. Gurin Achievement
Motivation and religious background American
Sociological Review, 1962, 27 : 205 - 217.

Winer, B.J., Statistics in Experimental Design, McGraw - Hill
Boik Company, New York, 1962 p. 101.

Worell, L. "Level of Aspiration and Academic Success,"
Journal of Educational Psychology 50 : 1959 p. 47 - 54.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การหาคะแนนเฉลี่ย (Mean)

$$\text{ใช้สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๒. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

เพื่อดูการกระจายของข้อมูล ถ้าค่าความเบี่ยงเบนสูง

ก็หมายถึงข้อมูลมีการกระจายมาก ถ้าค่าความเบี่ยงเบนต่ำ

ก็หมายถึงข้อมูลมีการกระจายน้อย การหาความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๓. การหาความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยวิธีแบ่งครึ่ง (Split - half) โดยใช้สูตร

$$R \frac{1}{2} \frac{I}{II} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ $r \frac{1}{2} \frac{I}{II}$ แทนค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ

$\sum X, \sum Y$ แทนผลรวมของคะแนนข้อถูก และข้อผิด ตามลำดับ

$\sum X^2, \sum Y^2$ แทนผลรวมกำลังสองของคะแนนข้อถูก และข้อผิด ตามลำดับ

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนนข้อถูก กับข้อผิด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

$\sum X, \sum Y$ แทน ผลคูณของผลรวมของคะแนนข้อถูก และข้อผิด

เมื่อได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับแล้ว นำมาขยายเป็นค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร

$$r_{tt} = \frac{2 r \frac{1}{2} \frac{I}{II}}{1 + r \frac{1}{2} \frac{I}{II}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

$r \frac{1}{2} \frac{I}{II}$ แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบครึ่งฉบับ

๔. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เป็นการหาความสัมพันธ์ว่า ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบขึ้นลงตามกันมากน้อยเพียงไร การคำนวณใช้สูตร

$$r_{xy} = \frac{N \sum XYf(x,y) - \sum Xf(x) \sum Yf(y)}{\sqrt{N \sum X^2 f(x) - (\sum Xf(x))^2} \sqrt{N \sum Y^2 f(y) - (\sum Yf(y))^2}}$$

๕. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒ กลุ่ม (โดยใช้ z - test) เป็นการทดสอบว่า ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง ๒ กลุ่มนั้น มีนัยสำคัญหรือไม่ การคำนวณใช้สูตร

$$z = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒

n_1, n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒

s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ ๑ และกลุ่มที่ ๒

๖. การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบ Single Factor Analysis of Variance

(1) G^2/np	(2) = $\sum \sum x^2$	(3) = $\sum T^2/n$		
Source of Variation	Sum of Square (SS)	df.	Mean Squar (MS)	F
Treatment	(3) - (1)	n - 1	SS/df	$\frac{MS_{treat}}{MS_{error}}$
Error	(2) - (3)	np - n		
Total	(2) - (1)	np - 1		

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

และ

แบบสำรวจบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแสดงตัว

แบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ฉบับที่ ๑

คำชี้แจงวิธีทำแบบทดสอบ

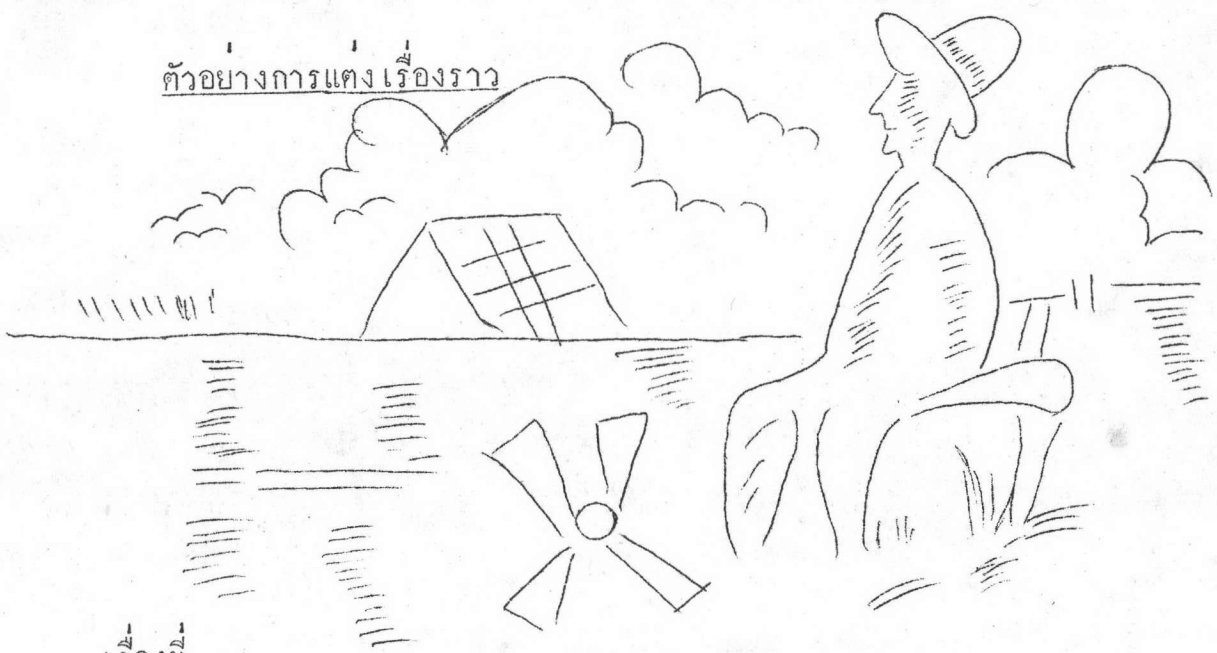
- ๑. แบบทดสอบฉบับนี้มี ๖ ภาพ
- ๒. ให้นักเรียนดูภาพแต่ละภาพ เป็นเวลา ๓๐ วินาที แล้วให้แต่งเรื่องจากภาพนั้นเป็นเวลา ๕ นาที
- ๓. หลักการแต่งเรื่องราวต่าง ๆ ให้นักเรียนแต่งเรื่องราวที่จะตอบคำถาม ๔ ข้อ คือ

- ๓.๑ เกิดอะไรขึ้น บุคคลในภาพคือใคร ?
- ๓.๒ อะไรทำให้เกิดสถานการณ์เช่นนั้น นั่นคือมีอะไรเกิดขึ้นในอดีต ?
- ๓.๓ เขากำลังคิดอะไร หรือเขาต้องการอะไร ?
- ๓.๔ ต่อไปอะไรจะเกิดขึ้น หรือเขาจะทำอะไรต่อไป ?

การแต่งเรื่องราว นักเรียนจะต้องตอบคำถามทั้ง ๔ ข้อนี้ จะต้องแต่งให้สัมพันธ์เป็นเรื่องเดียวกัน มีเค้าโครงสมบูรณ์มากที่สุด ข้อสำคัญ คือ นักเรียนต้องพยายามแต่งเรื่องราวที่ประทับใจครั้งแรกจากการดูรูป

- ๔. เมื่อดูภาพครบ ๓๐ วินาทีแล้ว กรรมการจะให้สัญญาณ และให้นักเรียนลงมือแต่งเรื่องทันที
- ๕. ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับ ชื่อ ชั้นเรียน อาชีพบิดา ระดับการศึกษาบิดาคะแนนเฉลี่ยที่ได้รับในปีที่แล้ว ลงในกระดาษคำตอบก่อน เริ่มลงมือทำแบบทดสอบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ตัวอย่างการแต่งเรื่องราว

เรื่องที่ ๑

ชานาคคนหนึ่งชื่อ นายอู่ กำลังถีบระหัดวิกน้ำออกจากนา เนื่องจากในปีนี้ น้ำท่วมมาก ทวมนาของเขา เขากำตั้งวิกเป็นก่วงว่าข้าวในนาของเขาจะเน่าตาย หรือได้รับความเสียหาย ดังนั้นเขาจึงพยายามวิกน้ำออกจากนา เพื่อให้ข้าวในนาเสียหาย น้อยลง เขากำตั้งคิดว่าถ้าน้ำไม่ท่วมในปีนี้คงจะเก็บเกี่ยวข้าวได้ผลดี และอาจขายได้เงิน มากมายเพียงพอที่จะเก็บรวบรวมส่งลูกของเขาไปศึกษาต่อต่างประเทศ เพราะเขา ต้องการให้ลูกของเขาได้ดี เขาคคิดว่าตัวเขาคงไม่สามารถวิกน้ำออกทันเป็นแน่ น่าจะวานเพื่อนบ้านมาช่วย แต่เพื่อนบ้านคงมาช่วยไม่ได้ เพราะน้ำท่วมเหมือนกัน ดังนั้น เขาจึงพยายามออกวิกน้ำออกให้มากที่สุด เพื่อจะให้ข้าวได้ผลดีมากที่สุด

เรื่องที่ ๒

นายแสงกำลังวิกน้ำเข้านา เนื่องจากฝนแล้งน้ำในนาแห้ง เขาต้องการให้ นาของเขามีน้ำเพียงพอที่จะให้ข้าวเจริญงอกงามมากที่สุด เขาจึงพยายามวิกน้ำเข้านา เขาต้องการจะให้ข้าวได้ผลดี เพราะคิดว่าในปีหน้าควรจะซื้อเครื่องสูบน้ำไว้ใช้ และคาดว่า ปีนี้คงจะได้ข้าวมากเพียงพอมีเงินซื้อเครื่องสูบน้ำและสร้างบ้านหลังใหม่ได้ และเขาคงเกิด ความพอใจในความสำเร็จของเขา

ตัวอย่างแบบสำรวจบุคคลิกภาพ

ข้าพเจ้าเป็นคนเขาสั่งคมไคงาย	๓ : ๒ : ๑ : ๐ : ๑ : ๒ : ๓
ข้าพเจ้านิยมไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม ๆ	๓ : ๒ : ๑ : ๐ : ๑ : ๒ : ๓
ข้าพเจ้าชอบเล่นทายปัญหา	๓ : ๒ : ๑ : ๐ : ๑ : ๒ : ๓
ข้าพเจ้ามักปลีกตัวไปใช้ความคิดคนเดียว	๓ : ๒ : ๑ : ๐ : ๑ : ๒ : ๓
ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและประหม่าเมื่อพูดหน้าชั้น	๓ : ๒ : ๑ : ๐ : ๑ : ๒ : ๓
ข้าพเจ้าคิดอยู่เสมอว่าอยากกลับเป็นเด็กเล็ก ๆ อีกครั้งหนึ่ง	๓ : ๒ : ๑ : ๐ : ๑ : ๒ : ๓

ภาคผนวก ค
คู่มือการให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คู่มือการให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

(SCORING MANUAL FOR ACHIEVEMENT MOTIVE)

ความสัมพันธ์ของหลักการให้คะแนนกับความเหมาะสมของพฤติกรรม

การที่เราแบ่งลักษณะของพฤติกรรมและประสบการณ์ของบุคคล โดยยึดเอาเรื่องราวจากจินตนาการว่าเป็นการแสดงออกถึงความต้องการภายในของบุคคล ซึ่งสามารถจะจำแนกออกได้อีกหลาย ๆ ส่วนอย่างละเอียด การนำเอาทฤษฎีทางจิตวิทยาเข้ามาช่วยในการอธิบายและจำแนกเพื่อจะยึดเอาเป็นหลักในการกำหนดพฤติกรรมเหล่านั้น สิ่งสำคัญมีอยู่ว่าเราจะต้องพิจารณาลำดับขั้นต่าง ๆ ของพฤติกรรมที่จะเกิด เมื่อบุคคลได้แสดงความต้องการ (Need = N) หรือมีแรงจูงใจ บุคคลอาจแสดงความต้องการที่จะไปให้ถึงเป้าหมายสัมฤทธิ์ที่คาดหวังไว้ (Ga+) หรืออาจจะประสบความล้มเหลวไปไม่ถึงเป้าหมาย (Ga-) ซึ่งในกรณีนี้ บุคคลจะแสดงกิจกรรมเพื่อหาทางไปสู่เป้าหมาย (I+) หรือเพื่อหลีกเลี่ยง (I-) ในบางคราว อาจมีอุปสรรคมาขัดขวางไม่ให้บุคคลไปถึงเป้าหมาย (B) ไม่มีความก้าวหน้า อุปสรรคอาจจะมาจากตัวบุคคลเอง (Bp) หรือมาจากสิ่งแวดล้อมภายนอก (Bw) บุคคลจะแสดงพฤติกรรมในทางยอมรับ หรือในทางปฏิเสธเมื่อเขาได้พบกับปัญหา เมื่อไปถึงเป้าหมาย บุคคลจะแสดงอารมณ์ในทางยอมรับ (G+) หรือแสดงออกในทางปฏิเสธ (G-) เมื่อเขาประสบความล้มเหลว อยากรู้ก็ตาม จะต้องมีการแสดงความเห็นอกเห็นใจ หรือช่วยเหลือเขาอยู่บ้าง นั่นคือจะมีแรงกดดันจากภายนอกที่คอยช่วยส่งเสริมให้เขามีพฤติกรรมไปสู่เป้าหมายได้อีก (Nup) ซึ่งในการวิเคราะห์ลำดับของพฤติกรรมตามที่ได้กล่าวมานี้ เราอาจเขียนเป็นแผนภูมิประกอบได้ จะสังเกตได้ว่าสภาพการทั้ง ๕ ที่บุคคลแสดงออก คือ ความต้องการ ความคาดหวังในทางยอมรับหรือในทางปฏิเสธต่อเป้าหมาย สภาพของอารมณ์ในทางยอมรับหรือในทางปฏิเสธ จะอยู่ในตัวบุคคล พฤติกรรมที่แสดงออกจะแทนด้วยลูกศรซึ่งแสดงทิศทางของความพยายามที่จะแก้ปัญหา อุปสรรคที่มาขัดขวางซึ่งอาจจะมีอยู่ในตัวบุคคลเอง ซึ่งบุคคลจะต้องหาทางเอาชนะให้ได้ เพื่อได้ไปถึง

เป้าหมาย แรงกดดันจากสังคม (Nurturant press) นั้น เป็นแรงกดดันจากบุคคลอื่น ซึ่งจะอยู่อีกส่วนหนึ่งทางหาก และลูกศรที่กำกับไว้ แสดงทิศทางที่แสดงถึงความช่วยเหลือจากภายนอกที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในบางกรณี ประการสุดท้าย อาจกล่าวได้ว่า เป้าหมายนั้นจะเป็นสิ่งแสดงให้เห็นว่า ความคาดหวัง สภาพอารมณ์ กิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายของบุคคล เป็นต้น เป็นแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับความสำเร็จหรือสัมพันธ์กับคนอื่นหรือไม่ อาจกล่าวได้ว่าองค์ประกอบเหล่านี้ ใช้สำหรับอธิบายลำดับของพฤติกรรมไม่ว่าเป้าหมายของบุคคลจะเป็นประเภทใดก็ตาม ดังนั้น เราจึงต้องมุ่งความสนใจว่า เป้าหมายแห่งสัมฤทธิ์ผลประกอบควยอะไรบ้าง ในการที่จะศึกษาถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เราจึงต้องมุ่งคนหาว่า องค์ประกอบของเป้าหมายของความสำเร็จหรือสัมฤทธิ์ผลประกอบควยอะไรบ้าง

ความหมายของจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์

DEFINITION OF ACHIEVEMENT IMAGERY (AI)

การให้คะแนนจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์ ประการแรกที่สุด เราพิจารณาเสียก่อนว่า เรื่องราวประเภทไหนที่แสดงถึงเป้าหมายของความสำเร็จ และพิจารณาถึงองค์ประกอบปลีกย่อยตามที่ได้อธิบายมาแล้ว คือ ความต้องการ กิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย ฯลฯ ในฐานะที่สิ่งเหล่านี้ มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผล เป้าหมายสัมฤทธิ์หมายถึง ความสำเร็จในการแข่งขันกับมาตรฐานของความดีเลิศ นั่นคือ เป้าหมายของบุคคล ในเรื่องที่จะเขียนจะต้องมีการแสดงถึงความสำเร็จในแง่ของการแข่งขันกับมาตรฐานของความดีเลิศ เมื่อบุคคลประสบความสำเร็จล้มเหลวในการไปสู่เป้าหมายสัมฤทธิ์ แต่ถายังมีการแสดงออกซึ่งความพยายามที่จะแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศอยู่ เราก็ตัดสินได้ว่า บุคคลนั้นมีจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์

ที่กล่าวมานี้ เป็นการกล่าวอย่างรวม ๆ ถึงความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการให้คำจำกัดความ หลักเกณฑ์ของการให้คะแนนจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์นั้น อาจกล่าวได้อีกต่อไปว่า เราต้องรวมเอาลักษณะพิเศษบางประการของจินตนาการที่ไม่ได้แสดงออก

ถึงการพยายามที่จะแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ ซึ่งได้แก่ ความสำเร็จที่มีลักษณะพิเศษ เฉพาะตัว และการเกี่ยวข้องกับโครงการระยะยาว แต่เรายังพิจารณาเอาเรื่องของการ แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศเข้ามาอาจอิงอยู่ตลอกไป

การแข่งขันกับมาตรฐานของความดีเลิศนั้น อาจกล่าวให้ชัดเจนได้ว่า หมายถึง ลักษณะใดลักษณะหนึ่งของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการแข่งขัน (ไม่ใช่การก้าวร้าว) ซึ่งจะต้องมีการเอาชนพ หรือความพยายามที่จะทำให้ได้ดีกว่าบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือสิ่ง ใดสิ่งหนึ่งซึ่งการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศนี้ เป็นหลักฐานที่แสดงว่า บุคคลใดมีความเกี่ยว ข้องกับลักษณะของงานที่ต้องการจะทำว่าจะต้องให้สำเร็จลงด้วยดีเพียงไร เมื่อเปรียบเทียบกับ ผลงานที่คนอื่นได้ทำไปแล้ว คำที่ไซบรียายมักเป็นคำคุณศัพท์ที่เป็นการประเมินค่าแสดง อิศราของความดีเลิศ ของการกระทำนั้น ๆ เช่น ดี ดีกว่า ดีที่สุด ในการให้คะแนนจินตนา การได้สัมฤทธิ์นั้น จะให้คะแนนได้ก็ต่อเมื่อเรื่องที่เขียนนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่จะพิจารณากันอีกดัง ต่อไปนี้

๑. การแข่งขันกับมาตรฐานของความดีเลิศ

ก. เรื่องที่เขียนต้องมีลักษณะที่แสดงถึงกิจกรรมการแข่งขัน (ไม่ใช่การก้าวร้าว) ซึ่งมีการชนะ หรือการทำให้ได้ผลดีเท่า หรือดีกว่าที่คนอื่นได้เคยทำไว้ในสภาพของความ เป็นจริง เช่น ความต้องการที่จะเอาชนะการประกวดเรียงความ หรือการที่นักเรียนฝึก งานต้องการแสดงให้นายจ้างของตนเห็นว่าตนสามารถแก้เครื่องยนต์ได้ เป็นต้น

ข. ถ้าลักษณะหนึ่งในเรื่อง มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการแข่งขัน (ไม่ใช่การ ก้าวร้าว) แต่ความต้องการที่จะเอาชนะหรือเพื่อต้องการทำให้ได้ผลดี หรือให้ดีกว่าคน อื่น ๆ ไม่ได้ออกมาอย่างชัดเจนก็จะพิจารณาว่า

(๑) ความรู้สึกที่มีเมื่อได้รับความสำเร็จในเป้าหมาย เช่น

"เด็กหนุ่มคนนั้นชนะการประกวดเรียงความและเขารู้สึกภูมิใจ"

"เด็กหนุ่มคนนั้นแพ้การประกวดเรียงความและเขารูสึกขมขื่น"

"เด็กหนุ่มคนนั้นคาดหวังว่าถ้าเขาชนะเขาจะเป็นคนมีชื่อเสียง"

(๒) กิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย มีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในการแข่งขันกับมาตรฐานของความดีเลิศแฝงอยู่ในเรื่อง เช่น

"เด็กหนุ่มคนนั้นกำลังเขียนเรียงความของเขาอย่างรอบคอบ"

ค. มีอยู่บ่อยครั้ง ที่มาตรฐานของความดีเลิศจะไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการแข่งขันกับคนอื่นแต่เป็นความต้องการที่จะตั้งใจทำที่ด้วยตัวของตัวเอง ในกรณีนี้ การให้คะแนนจินตนาการไปสัมฤทธิ์ต้องพิจารณาค่าที่มีความหมายไปในทางดี ละเอียดยละเอียด หรือ ขอความที่แสดงอารมณ์ หรือกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายที่เป็นไปในทำนองเดียวกัน ตัวอย่าง เช่น "เด็กหนุ่มคนนั้นกำลังทำการบ้านของเขาอย่างขะมักเขม่นและรอบคอบที่สุด" หรือ "เด็กหนุ่มคนนั้นมีความกังวลใจเพราะไม่สามารถเข้าใจคำบางคำในตำราที่อ่านอย่างแท้จริง"

ในการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ข้างต้น เราจะค้นหาความแตกต่างระหว่างข้อความที่แสดงความขมขื่นและที่แสดงถึงคุณภาพของกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายให้ได้ เช่น การทำงานหนัก หรือการทำงานเร็ว จะมีความเกี่ยวข้องกับสัมฤทธิ์ผลคือเมืองานั้นจะดีเลิศได้ก็ต่อเมื่อต้องทำงานหนักและอย่างรวดเร็ว บุคคลอาจทำงานหนักเพียงเพื่อให้งานนั้นสำเร็จสมบูรณ์ลงไปเพราะความจำเป็นส่วนตัว ตัวอย่างเช่น "เด็กหนุ่มคนนั้นกำลังทำงานอย่างหนักเพื่อจะทำการบ้านของเขาให้เสร็จ" ข้อความนี้อาจแสดงถึงว่า การที่เด็กต้องการทำการบ้านให้เสร็จนั้นก็เพื่อหวังที่จะออกไปเล่นสนุกกับเพื่อน ๆ หรืออาจจะเป็นเพราะว่าถ้าไม่ทำเช่นนั้น จะส่งการบ้านช้ากว่ากำหนดไป จึงต้องรีบร้อน ตัวอย่างที่ยกมานี้ ไม่ได้มีเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันกับมาตรฐานของความดีเลิศแต่อย่างใด แต่ถามีข้อความที่เขียนว่า "เขากำลังทำงานช้า ๆ อย่างละเอียดละออ" ข้อความนี้อาจแสดงให้เห็น

วางแผนนั้นจะสำเร็จอย่างถูกต้องและมีมาตรฐานที่ดีเลิศ เราก็สามารถให้คะแนนเป็นจินตนาการได้สัมผัสได้

๒. ความสำเร็จที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์

ลักษณะของการแสดงออกถึงความสำเร็จใจ ๆ ที่ไม่ใช่การทำอย่างขอไปที เป็นการแสดงถึงความสำเร็จของบุคคล เช่น งานประดิษฐ์ งานศิลปะ และงานอื่น ๆ ที่อยู่ ในเกณฑ์เราก็คือ การที่บุคคลทำงานโดยการประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ หรือในกระบวนการของการปฏิบัติงานที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวก็เป็นการโดดเด่นแข่งขันกับมาตรฐานของความดีเลิศ อยู่ในตัวของมันเองแล้ว และถ้าหากว่า เขาไปไม่ถึงเป้าหมาย เขาก็จะรู้สึกล้มเหลว

๓. การเกี่ยวข้องกับโครงการระยะยาว

อีกลักษณะหนึ่งของจินตนาการได้สัมผัส คือ การไปถึงเป้าหมายสัมผัสที่เป็นเป้าหมายระยะยาว เช่น การต้องการความสำเร็จในชีวิต ความอยากจะเป็นช่างเครื่องยนต์ ความอยากเป็นนายแพทย์ อยากเป็นนักกฎหมาย อยากเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ ฯลฯ ตัวอย่างของอาชีพที่ยกมานี้ เกี่ยวข้องกับโครงการระยะยาว การแสดงจินตนาการอย่างนี้ นับได้ว่าเป็นการแข่งขันกับมาตรฐานของความดีเลิศแบบหนึ่ง

อย่างไรก็ตามการเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในเป้าหมายสัมผัสผลในขอบเขตจำกัดก็เป็นลักษณะหนึ่ง เช่น งานพิเศษบางชนิด เมื่อมีงานที่ต้องทำเป็นประจำ ภายในของเขตที่เกี่ยวกับความสำเร็จระยะยาว เราก็ให้คะแนนเป็นจินตนาการได้สัมผัสได้ การศึกษาเพื่อทดสอบได้ได้ เราไม่อาจให้คะแนน เป็นจินตนาการได้สัมผัสได้ เว้นเสียแต่จะ จะมีหลักฐานอื่น ๆ มาประกอบการพิจารณาว่า มีการเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะทำให้ได้หรือเพื่อเอาชนะความล้มเหลวหรือเพื่อ "จะเข้าศึกษาต่อในคณะแพทยศาสตร์" หรือ "เพื่อให้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย" ซึ่งเป็นการแสดงถึงเป้าหมายสัมผัส ฉะนั้น ความสัมพันธ์ของงานเฉพาะกับผลสำเร็จระยะยาวจะต้องมีการแสดงออกอย่างชัดเจนและจะ

คลุมเครือไม่ได้ การให้คะแนนต้องยึดหลักการปฏิบัติในข้อ ๑. อย่างเคร่งครัด

จินตนาการใดก็ตาม ที่บรรจุหลักเกณฑ์ทั้งสามประการ หรือหลักเกณฑ์ใดหลักเกณฑ์
หนึ่งในสาม ให้คะแนนเป็นจินตนาการไฝ่สัมฤทธิ์ แล้วจึงนำเรื่องนั้นมาพิจารณาให้คะแนน
ตามหลักเกณฑ์ย่อย ๆ อีกต่อไป คือ

จินตนาการไฝ่สัมฤทธิ์ที่ยังมีข้อสงสัย

DOUBTFUL ACHIEVEMENT IMAGERY (TI)

เรื่องที่เขียนบางเรื่องมีข้อความพาดพิงถึงสัมฤทธิ์ผลแต่ไม่สามารถจัดให้ถึงหลัก
เกณฑ์ทั้งสามประการข้างต้น กรณีนี้ เราให้คะแนนเป็นจินตนาการไฝ่สัมฤทธิ์ที่ยังมีข้อสงสัย
(TI) และจะไม่มีการพิจารณาให้คะแนนในหลักเกณฑ์ย่อยอื่น ๆ ของสัมฤทธิ์ผลที่เกี่ยวข้อง
อีกต่อไป TI เป็นสัญลักษณ์ที่เลือกขึ้นมาเพื่อแสดงถึงเรื่องที่อยู่ในสถานะที่น่าสงสัยได้ และ
เป็นงานธรรมดาสามัญ หรือเป็นการแก้ปัญหาตามกิจวัตรประจำวัน เมื่อไรก็ตามที่มีข้อสงสัย
เกิดขึ้น เพราะไม่สามารถจัดให้เข้าประเภทไหนได้ทั้งสามประเภท และเรื่องราวทั้งหมดที่
เขียนมาก็ไม่มีความสัมพันธ์ต่อสัมฤทธิ์ผลทั้งหลาย เราจึงให้คะแนนเป็น

จินตนาการที่ไม่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์

UNRELATED IMAGERY (UI)

เรื่องที่ไม่มีความสัมพันธ์ที่จะอ้างอิงได้ว่ามีลักษณะเป็นการแสดงถึงเป้าหมายสัมฤทธิ์ก็
จะให้คะแนนเป็นเรื่องที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง และจะไม่ให้คะแนนต่อไปในลักษณะย่อยอื่น ๆ
ของจินตนาการไฝ่สัมฤทธิ์ ความแตกต่างระหว่างเรื่องที่ให้คะแนนเป็น TI กับ UI
นั้นมีอยู่ว่า เรื่องที่มีลักษณะเป็น TI โดยปกติมักจะบรรจุข้ออ้างอิงต่องานที่มีเป้าหมายเป็น
ธรรมดาสามัญและมักมีเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับลักษณะย่อยอื่น ๆ แต่ไม่สามารถจะเข้าถึง
ลักษณะใดลักษณะหนึ่งอย่างเด่นชัดในลักษณะสัมพันธ์ทั้งสามประการที่ได้อธิบายมาแล้ว ในขณะที่

ที่เรื่อง UI นั้น เป็นเรื่องที่ไม่มีข้ออ้างอิงใด ๆ เลยคอจินตนาการไฝ่สัมฤทธิ์

สภาพของความตองการไฝ่สัมฤทธิ์

STATED NEED FOR ACHIEVEMENT (N)

ตัวละครในเรื่องที่เขียน บางครั้งก็แสดงความต้องการที่จะไปให้ถึงเป้าหมายสัมฤทธิ์ เช่น "เขาต้องการเป็นหมอ" "เขาต้องการที่จะวาดภาพให้สำเร็จ" "เขาหวังที่จะประสบความสำเร็จ" เหล่านี้เป็นตัวอย่างที่ชัดเจน นอกจากนั้น ยังมีข้อความที่แสดงออกถึงการมีแรงจูงใจอย่างมากมาย เช่น ในคำพูดที่ว่า "เขาค็งใจที่จะทำคะแนนให้ดีกว่า" เหล่านี้ก็สามารถให้คะแนนเป็นความตองการไฝ่สัมฤทธิ์ได้ ความตองการความสำเร็จเหล่านี้ บางครั้งก็แสดงถึงความตองการเฉพาะอย่าง เช่น "เขาต้องการที่จะทำงานประคิษฐ์ของเขาให้สำเร็จ" หรือเป็นการกล่าวถึงสถานภาพหรือศักดิ์ศรีส่วนตัว เช่น "เขาต้องการเป็นนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ" หรืออาจแสดงตนเป็นคนใจกว้าง เช่น "เขาต้องการจะรับใช้ปวงมนุษยชาติ" ความตองการนี้ให้คะแนนได้เพียง ๑ ครั้ง ต่อ ๑ เรื่อง ทั้ง ๆ ที่เรื่องนั้นมีการแสดงออกซึ่งความตองการอยู่หลายครั้งก็ตาม ความตองการ (Need) ไม่ได้สรุปมาจากกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย ผู้ให้คะแนนจึงมักจะไมค่อยมีข้อสงสัยว่า ตัวละครที่กำลังทำงานอยู่อย่างเอาเป็นเอาตาย เพื่อที่จะไปให้ถึงเป้าหมายสัมฤทธิ์นั้น ยอมตองการความสำเร็จเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้น เราจึงให้คะแนนของความตองการได้ เมื่อข้อความนั้นแสดงถึงลักษณะของแรงจูงใจ ลักษณะใดลักษณะหนึ่งอย่างเห็นได้ชัด

ทั้งนี้ก็ไม่ไค้หมายความว่า ทุก ๆ เรื่องที่แสดงความต้องการจะมีลักษณะของสัมฤทธิ์สัมพันธ์ปรากฏอยู่เสมอไป ตัวอย่าง เช่น "นักประคิษฐ์ตองการให้ผุช่วยส่งคอนให้เขา" เช่นนี้ก็เป็นความตองการเหมือนกัน แต่ไม่มีลักษณะสัมฤทธิ์สัมพันธ์ เราไม่ไค้คะแนน N เพราะฉะนั้น ผู้ให้คะแนนจึงตองคิถึงลักษณะของจินตนาการนั้น ๆ ว่ามีความเกี่ยวข้องกับลักษณะของเป้าหมายสัมฤทธิ์หรือไม่ แต่ถ้ามิเขียนว่า "นักประคิษฐ์หวังที่จะให้กระเบื้อง

งัดเข้าไปอยู่ในที่ของมันเสียทีเพื่อว่าเครื่องจักรที่เขาประดิษฐ์จะโคสำเร็จ" อย่างนี้ เราให้
คะแนนเป็น I ได้ คือการต้องการให้เครื่องจักรอันเป็นสิ่งประดิษฐ์สำเร็จสมบูรณ์เป็นลักษณะ
ของสัมฤทธิ์สัมพันธ์ ตัวอย่างที่แสดงถึงความไม่มีลักษณะสัมฤทธิ์สัมพันธ์อีก เช่น

- "ครูต้องการให้นักเรียนเรียนบทเรียนของเขา"
- "ชายคนนั้นต้องการให้ช่างพิชชอมเครื่องยนต์ของเขา"
- "เครื่องยนต์เครื่องนั้นตายและต้องการคนซ่อม"

ผลลัพธ์หลายประการของกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย

INSTRUMENTAL ACTIVITY WITH VARIOUS OUTCOMES (I+, I?, I-)

พฤติกรรมที่แสดงออกของตัวละครสมมติคนใดคนหนึ่งหรือหลาย ๆ คนในเรื่องที่
เขียนขึ้นมา บางครั้งก็จะแสดงถึงไค้ทำไปเพื่อให้ไค้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผล เช่นนี้ เราให้คะแนน
เป็นกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย โดยใช้สัญลักษณ์เป็น I+, I?, I- เพื่อเป็นการแสดง
ว่า ผลลัพธ์ของกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้นประสบผลสำเร็จ ยังไม่แน่ใจ หรือล้มเหลว
เราจะให้คะแนนของกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายไค้เพียงเรื่องละ ๑ ครั้ง ถึงแม้ว่าจะมีการ
กล่าวถึงกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายหลายครั้งในเรื่องก็ตาม สัญลักษณ์ที่ใช้ในการให้คะแนน
จะแสดงผลว่า การแสดงกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายนั้นมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันและอาจ
เกิดขึ้นไค้พร้อม ๆ กัน เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นต้องมีข้อความที่แสดงถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นใน
เรื่องอย่างอิสระตั้งแต่จุดเริ่มตนจนถึงผลลัพธ์ของเรื่อง เช่น ถ้าประโยคแรกของเรื่องบรรยาย
ว่า "ชายสองคนกำลังทำงานอยู่กับสิ่งประดิษฐ์อันใหม่" และยังมีข้อความอื่นต่อไปอีก เรา
ก็ไม่สามารถให้คะแนนเป็น I ได้ และเราจะไม่ให้คะแนนต่อไปถึงแม้จะเขียนข้อความอื่น ๆ
เว้นเสียแต่ว่า ในตอนท้ายเขาไค้เขียนไว้ว่า "เขาจะประดิษฐ์สำเร็จ" เช่นนี้ เราก็สามารถ
ให้คะแนนเป็น I ได้

กิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายในบางคราว ก็อาจประสบความสำเร็จได้ทั้ง ๆ ที่ ผลลัพธ์ทั้งหมดของเรื่องไม่สำเร็จ ในกรณีนี้ เรามักจะพบข้อความที่แสดงถึงกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายภายในเรื่องที่แสดงถึงอดีตอย่างนี้ เราก็สามารถให้คะแนนได้ เช่น "ชายสองคน กำลังทำงานประชันสู้ เขาได้ทำงานอย่างขยันขันแข็งตลอดทั้งวันทั้งคืนในอดีตและประสบความสำเร็จล้มเหลวครั้งแล้วครั้งเล่า" เรื่องทำนองนี้ อาจให้คะแนนเป็น I แต่จะพิจารณาว่าเป็น I+, I? หรือ I- ขึ้นอยู่กับส่วนที่เหลือของเรื่องนี้สักทีหนึ่ง ถ้าเรื่องนั้นมีผลสำเร็จให้คะแนนเป็น I+ ถ้าเรื่องนั้นมีผลไม่แน่ใจให้คะแนนเป็น I? ถ้าเรื่องนั้นมีผลไม่สำเร็จให้คะแนนเป็น I- อย่างไรก็ตามถ้ามีข้อความในสถานการณ์ทำนองนี้ เช่น "เมื่อวานเขาได้ทำงานสำคัญสำเร็จไปสองส่วนแล้ว" ถาอย่างนี้ เราจะให้คะแนนเป็น I ไม่ได้ เพราะไม่มีคำใด ๆ ที่แสดงความพยายามที่เขาต้องต่อสู้เพื่อความสำเร็จ

สภาพการคาดหวังในเป้าหมายสัมฤทธิ์

ANTICIPATORY GOAL STATES (GA+, GA-)

ตัวละครสมมติในเรื่องบางครั้งก็แสดงความคาดหวังที่จะพบความสำเร็จในเป้าหมาย หรือที่จะประสบความสำเร็จล้มเหลว มีความคับข้องใจ สภาพของความคาดหวังในเป้าหมาย ถ้า เป็นไปในทางยอมรับ (Ga+) เมื่อบุคคลในเรื่องกำลังคิดถึงความสำเร็จที่เขาพึงจะได้รับ ความคาดหวังว่าสิ่งประชันสู้ของเขาจะสำเร็จ ความฝันอันสูงส่งที่จะเป็นศัลยแพทย์ผู้มีชื่อเสียง สภาพการคาดหวังในเป้าหมายอาจให้คะแนนเป็น Ga- ถ้าเป็นไปในทางปฏิเสธ เช่น เมื่อบุคคลกำลังเป็นทุกข์ใจในความล้มเหลวของเขา หรือคาดหวังว่าเครื่องจักรที่เขาประชันสู้ จะไม่ทำงาน ความคาดหวังในทางเลวร้าย สภาพของความไม่แน่ใจว่าจะทำสำเร็จหรือไม่ ทั้ง Ga+ และ Ga- จะให้คะแนนได้ทั้ง ๒ อย่าง ในเรื่องเรื่องเดียวกัน แต่จะให้คะแนนได้เพียงอย่างละครึ่งเท่านั้น Ga- ยังมีความหมายรวมถึงการคาดหวังสัมฤทธิ์สัมพันธ ที่ไม่ได้บอกว่าเป็นการยอมรับอย่างชัดเจน เพราะฉะนั้นข้อความที่ยังอยู่ในภาวະนาสงสัยก็ให้ คะแนนเป็น Ga- เช่น "เขากำลังไม่แน่ใจว่าผลของมันจะออกมาเป็นอย่างไร...." เชนนี้

เราให้คะแนนเป็น Ga-

ความคาดหวังสัมฤทธิ์สัมพันธ์จะต้องมีความสัมพันธ์กับเป้าหมายสัมฤทธิ์ในเรื่องที่เขียนออกมาอย่างชัดเจน

อุปสรรคหรือสิ่งที่มาขัดขวาง

OBSTACLES OR BLOCKS (BP, BW)

เรื่องบางเรื่องจะให้คะแนนของความมีอุปสรรคได้เมื่อการดำเนินของกิจกรรมที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นถูกกีดกันหรือมีอะไรมาขัดขวางเอาไว้ในทางใดทางหนึ่ง และอะไร ๆ ก็ดำเนินไปอย่างไรบ้าง มีอุปสรรคที่จะต้องเอาชนะให้ได้เสียก่อนที่จะประสบความสำเร็จในเป้าหมาย อุปสรรคอาจเป็นสาเหตุดั้งเดิม เป็นต้นว่า ความล้มเหลวซึ่งจะต้องมีการเอาชนะให้ได้เสียก่อน อุปสรรคอาจเป็นเรื่องของสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน หรือเป็นปัจจัยมาจากบุคคล ถ้าหากว่าอุปสรรคเป็นสิ่งที่อยู่ในตัวบุคคล เช่น การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ความขัดแย้งภายในตัวที่จะต้องเอาชนะให้ได้ ความไม่ฉลาดที่จะตัดสินใจได้อย่างใดอย่างหนึ่งลงไปให้เกิดขาด อุปสรรคที่อยู่ในความรับผิดชอบเกิดชั่วคราว หรือความล้มเหลวในอดีต เช่นนี้ เราให้คะแนนเป็นอุปสรรคส่วนบุคคล (Bp) แต่หากอุปสรรคที่ต้องเอาชนะให้ได้เป็นส่วนหนึ่งที่มาจากสิ่งแวดล้อมหรือเป็นอุปสรรคที่มีอยู่ทั่วไปในทุกหนทุกแห่งในโลก เช่น "สิ่งประดิษฐ์ชิ้นนั้นเกือบจะสำเร็จอยู่แล้วเมื่อดังน้ำมันก็ระเบิดขึ้น" หรือ "ครอบครัวของเขาไม่สามารถที่จะส่งเสียให้เขาเรียนแพทย์ได้" "การแข่งขันเป็นสิ่งที่ยากเหลือสำหรับเขามาก" หรือเมื่อมีข้อสงสัยบางประการ ว่าอุปสรรคนั้นจะมีอยู่ในตัวบุคคล หรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมกันแน่ พิจารณาการให้คะแนนเป็น Bw ทั้ง Bp และ Bw อาจเกิดขึ้นได้พร้อม ๆ กันในเรื่องเดียวกัน แต่เราจะให้คะแนนได้เพียงครั้งเดียว

สิ่งจำเป็นที่เราจะต้องหาความแตกต่างระหว่างอุปสรรคที่เกิดขึ้นแล้วอย่างเห็นได้ชัด

และเป็นตัวกำหนดเป้าหมายสัมฤทธิ์ของ เรื่องนั้นและอุปสรรคของการกระทำที่จะนำไป
สู่เป้าหมายโดยตรงอย่างแท้จริง ถ้าหากเรื่องที่เขียนเริ่มต้นด้วย "ช่างผู้ชำนาญกำลังซ่อม
แซมเรือเก่าที่จะพังมีพังแหล่ลอยควายความระมัดระวังอย่างยิ่ง" อย่างนี้เราจะให้คะแนนเป็น
BW ไม่ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากการพังหลายที่ได้เกิดขึ้นแล้วและไม่ได้เป็นอุปสรรคของการกระทำ
ในปัจจุบันเป็นตัวกำหนดเป้าหมายสัมฤทธิ์ของเรื่อง แต่ถาเขียนว่า "คนงานช่างฝีมือทำเก้าอี้
เกือบเสร็จแล้วพอดีไม้ชิ้นหนึ่งเกิดหักขึ้นมาทันที" อย่างนี้เราให้คะแนนเป็นได้ เพราะความ
ล้มเหลวนี้ชักขวางต่อกิจกรรมที่นำไปสู่ความก้าวหน้าในเป้าหมาย ส่วนความล้มเหลวในอดีต
ให้คะแนนเป็น Bp ไม่ว่ามันจะแสดงถึงกิจกรรมที่จะนำไปสู่เป้าหมายอย่างทันทีทันใดหรือไม่

แรงสนับสนุนจากภายนอก

NURTURANT PRESS (NUP)

พลังใจหรือพลังจากบุคคลภายนอกที่คอยช่วยเหลือสนับสนุนตัวละครสมมติในเรื่อง
ให้มีความผูกพันกับการดำเนินไปสู่กิจกรรมสัมฤทธิ์ผล จะให้คะแนนเป็น Nup เช่น
การช่วยเหลือจากบุคคลอื่น การแสดงความเห็นอกเห็นใจ หรือการให้กำลังใจให้บุคคลได้
ต่อสู้เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายและไม่ใช่เรื่องของความบังเอิญ

สภาพของอารมณ์

AFFECTIVE STATES (G+, G-)

สภาพของอารมณ์มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในเป้าหมาย การแสดงความกระ
ตือรือร้นหรือแสดงความคับข้องใจในการดำเนินไปสู่ความสำเร็จในเป้าหมาย เราให้คะแนน
เป็น G+ ถ้าบุคคลในเรื่องแสดงประสบการณ์ว่า

๑. มีอารมณ์เชิงปฏิริกที่เกี่ยวพันถึงการแสดงออกของความกระตือรือร้น หรือ

ความสำเร็จ เช่น "เขาเพิดิเพลินกับการวาคภาพ" "เขาญูมิใจในความสำเร็จของเขา
"เขาพอใจมากกับสิ่งประคิษฐุใหม่ของเขา"

๒. เป้าหมายที่เขาได้รับแสดงถึงความมีประโยชน์ หรือผลตอบแทน อันเนื่อง
จากความสำเร็จของเขาทำให้ผู้อื่นพลอยยินดีไปด้วย เช่น "ความอัจฉริยะของเขาเป็น
ที่รูกักกันคืทั่วไป" อย่างนี้ให้คะแนนเป็น G+

G+ แสดงมากกว่าความสำเร็จในด้านของกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย "เขาส่า-
เรีจการศึกษาจากมหาวิทยาลัยและได้เป็นนายแพทย์ส่มความตั้งใจ เช่นนี้ เราให้คะแนนเป็น
I+ แต่การแสดงอารมณ์เชิงปฏิฐานจะให้คะแนนได้ก็ต่อเมื่อมีข้อความที่แสดงถึงการมีอารมณ์
ยอมรับอูด้วย เช่น "เขาเป็นนายแพทย์ที่ประสบความสำเร็จของเขา เช่น "เขากลาย
เป็นศัลยแพทย์ที่มีชื่อเสียง" การให้คะแนน G+ ให้ได้ ๑ ครั้งต่อ ๑ เรื่อง และจะให้
คะแนนได้ก็ต่อเมื่อมีข้อความเฉพาะของอารมณ์เชิงปฏิฐานที่มีการเชื่อมสัมพันธ์กับกิจกรรมที่
นำไปสู่ความสำเร็จหรือมีข้อความที่แสดงถึงประโยชน์ที่ได้รับนอกเหนือไปจากข้อความที่แสดง
ถึงความสำเร็จเชิงกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมาย

เมื่อบุคคลในเรื่องแสดง

๑. สภาพอารมณ์เชิงนิเสธที่เกี่ยวกับความล้มเหลวในการที่จะไปสู่เป้าหมาย
สัมฤทธิ์ เช่น "เขารูสึกไม่สบายใจในการที่เขาไม่มีความสามารถ" "เขาท้อใจเนื่อง
มาจากความล้มเหลวในอดีต" "เขาโกรธและคุดกตัวเอง" "เขารูสึกสลด โกรธ และ
เสียใจมาก" หรือ

๒. สภาพที่ดำเนินไปด้วยกัน ๒ อย่างพร้อม ๆ กัน คือ ความล้มเหลวอย่าง
สิ้นเชิง กับความบกพร่องอื่น ๆ ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่ออารมณ์นิเสธ เช่น "เขากลายเป็น
คนค้มจัก" "เขากลายเป็นตัวตลกของสังคม"

ในกรณีที่ยกมาทั้ง ๒ ประการนี้ เราให้คะแนนเป็น G+ และ G- นี้ ไม่ได้
 ลงความเห็นเพียงแต่จากความไม่สำเร็จในกิจกรรมเพื่อไปสู่เป้าหมายเท่านั้น อารมณ์นี้
 อาจเกิดขึ้นได้ในส่วนหนึ่งส่วนใดของเรื่องหรือในตอนสุดท้ายก็ได้ แต่ก็ให้คะแนนได้เพียง
 ครั้งเดียวใน ๑ เรื่อง ทั้งอารมณ์เชิงปฏิฐาน และอารมณ์เชิงนิเสธ ลักษณะอารมณ์ทั้ง
 สองจะเกิดขึ้นได้ในเรื่องเรื่องเดียวกัน

ลักษณะเด่นของจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์

ACHIEVEMENT THEME (ACH TH)

Achievement Thema จะให้คะแนนได้เมื่อจินตนาการใฝ่สัมฤทธิ์มีลักษณะ
 ชับชอนมาก มีลักษณะของการเขียนเรื่องเข้าสู่ศูนย์กลางหรือมีลักษณะเด่นของเรื่องที่แสดง
 ถึงความพยายามเพื่อไปสู่เป้าหมายสัมฤทธิ์ การวางโครงเรื่องมีความเกี่ยวข้องกับใคร
 คนใดคนหนึ่งที่มีความต้องการจะได้รับความสำเร็จและมีลักษณะของเรื่องที่มีความซับซ้อน
 และแสดงลักษณะที่เด่นชัดของการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ประวัติการศึกษา

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว มลวิภา สุวรรณมาลัย

วุฒิการศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม อันดับ ๒)
จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒

ทุนวิจัย

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย จาก สภาวิจัยแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

